

C?347/04. sz. ügy

Rewe Zentralfinanz eG, az ITS Reisen GmbH egyetemes jogutódja

kontra

Finanzamt Köln-Mitte

(a Finanzgericht Köln [Németország] által benyújtott el?zetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Letelepedés szabadsága – Társasági adó – Az anyavállalatokat ért veszteségek azonnali elszámolása – Más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló részesedések értékvesztéséb?l ered? veszteségek”

M. Poiares Maduro f?tanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2006. május 31. .

A Bíróság ítélete (második tanács), 2007. március 29. .

Az ítélet összefoglalása

Személyek szabad mozgása – Letelepedés szabadsága – Adójogszabályok

(EK?Szerz?dés, 52. cikk [jelenleg, módosítást követ?en, EK 43. cikk] és 58. cikk [jelenleg EK 48. cikk])

Ellentétes az EK?Szerz?dés 52. cikkével (jelenleg, módosítást követ?en, EK 43. cikk) és 58. cikkével (jelenleg EK 48. cikk) valamely tagállam olyan szabályozása, amely az ezen államban székhellyel rendelke? anyavállalatok tekintetében korlátozza a más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló – e leányvállalat döntései felett irányítást biztosító befolyás gyakorlását és tevékenységének meghatározását lehet?vé tev? – részesedésekben bekövetkezett értékvesztésb?l ered?en az el?bbi társaságot ért veszteségek adózás szempontjából történ? levonhatóságát, amíg a belföldi illet?ség? leányvállalatokban fennálló részesedések tekintetében nincs ilyen korlátozás.

Az ilyen, a belföldi illet?ség? anyavállalatokkal szemben aszerint alkalmazott eltér? bánásmód, hogy rendelkeznek?e, vagy sem külföldi leányvállalattal, nem igazolható egyszer?en azzal a ténnyel, hogy úgy döntöttek, más tagállamban végeznek gazdasági tevékenységet, amelynek területén az érintett állam nem gyakorolhatja adóztatási joghatóságát. Önmagában a tagállamok között megosztott adóztatási joghatóság egyensúlyára alapított érv tehát nem igazolja valamely tagállam azon gyakorlatát, amely alapján rendszeresen megtagadja valamely adóel?ny biztosítását a belföldi illet?ség? anyavállalat részére azon indokkal, hogy az nemzetközileg fejt ki gazdasági tevékenységet, ami pedig nem keletkeztet közvetlenül az ezen államot megillet? adóbevételeket.

Másrészt?l, mivel e szabályozásnak nem kifejezett célja, hogy kizárja a nemzeti adójog megkerülésére irányuló, egyértelm?en mesterséges képz?dményeket az adóel?ny igénybevételének lehet?ségéb?l, hanem általában minden olyan helyzetre vonatkozik, amikor a leányvállalatokat bármely okból más tagállamban alapították, nem lehet úgy tekinteni, hogy az általa elérni kívánt cél eléréséhez szükséges mérték túllépése nélkül az adóelkerülés kockázatával igazolható. Ugyanis valamely társaságnak e tagállamon kívüli letelepedése önmagában nem jár adóelkerüléssel, mivel e társaság mindenképpen a letelepedésének helye szerinti állam

adó jogszabályai alá tartozik.

(vö. 43., 52., 70. pont és a rendelkezés rész)

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2007. március 29. (*)

„Letelepedés szabadsága – Társasági adó – Az anyavállalatokat ért veszteségek azonnali elszámolása – Más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló részesedések értékvesztéséből eredő veszteségek”

A C-347/04. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Finanzgericht Köln (Németország) a Bírósághoz 2004. július 15-én érkezett, 2004. augusztus 13-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Rewe Zentralfinanz eG** mint az ITS Reisen GmbH egyetemes jogutódja

és

a **Finanzamt Köln-Mitte**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, J. Klučka, R. Silva de Lapuerta, J. Makarczyk és L. Bay Larsen (előadó) bírák,

előtanácsnok: M. Poiares Maduro,

hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. március 16-i tárgyalásra

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Rewe Zentralfinanz eG képviselőjében M. Lausterer Rechtsanwalt,
- a Finanzamt Köln-Mitte képviselőjében B. Redmann, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviselőjében M. Lumma és U. Forsthoff, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében R. Lyal és D. Triantafyllou, meghatalmazotti minőségben,

a f?tanácsnok indítványának a 2006. május 31?i tárgyaláson történt meghallgatását követ?en, meghozta a következ?

Ítéletet

1 Az el?zetes döntéshozatal iránti kérelem az EK?Szerz?dés 52. cikkének (jelenleg, módosítást követ?en EK 43. cikk), 58. cikkének (jelenleg EK 48. cikk), (az Amszterdami Szerz?dés által hatályon kívül helyezett) 67–73. cikkének, a 73b.–73d. cikkének (jelenleg, módosítást követ?en EK 56–58. cikk), 73e. cikkének, valamint 73f. és 73g. cikkének (jelenleg, módosítást követ?en EK 59. cikk és EK 60. cikk) értelmezésére vonatkozik.

2 A kérelmet az ITS Reisen GmbH (a továbbiakban: ITS) egyetemes jogutódjaként eljáró, a Németországban letelepedett Rewe Zentralfinanz eG (a továbbiakban: Rewe) és a Finanzamt Köln-Mitte (a továbbiakban: Finanzamt) között annak tárgyában folyamatban lév? eljárásban terjesztették el?, hogy az 1993 és 1994 adóévek adóköteles nyereségének meghatározása szempontjából nem vették levonható üzemi ráfordításként figyelembe a más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló részesedések részleges értékvesztésével kapcsolatos veszteségeket.

A nemzeti szabályozás

3 A társasági adóról szóló 1991. évi törvénynek (Körperschaftsteuergesetz 1991., a továbbiakban: KStG 1991) az alapügyben alkalmazandó 1. §-a szerint a belföldi illet?ség? társaságok Németországban a világszinten elért nyereségük után társaságiadó?kötelesek. Ez magában foglalja azon fióktelepek és képvisel?ek által elért nyereséget is, amelyeken keresztül a társaságok Németországon kívül tevékenységet folytatnak. Ezzel szemben a belföldi illet?ség? társaság nem fizet adót a leányvállalatai nyeresége után annak keletkezése id?pontjában.

4 A KStG 1991 8. §-ának (1) bekezdése szerint a jövedelemadóról szóló 1990. évi törvény (Einkommensteuergesetz 1990, a továbbiakban: EStG 1990) és a KStG 1991 határozza meg, hogy mit kell „jövedelmen” érteni, és hogy miként kell azt meghatározni.

5 Az EStG 1990 6. §-a (1) bekezdése 2. pontjának második mondata alapján a részesedések alacsonyabb részértékére vonatkozó értékvesztés a nyereség meghatározása szempontjából levonható üzemi ráfordítások közé tartozik. E paragrafus értelmében azt az összeget kell részértéknek tekinteni, amelyet az üzem egészét megszerz? vev? a teljes beszerzési áron belül valamely gazdasági eszköznek tulajdonít. Míg a befektetett eszközök körébe tartozó, értékcsökkenés alá es? gazdasági eszközök a nyereség meghatározása keretében f? szabályként az avulásból ered? amortizációval csökkentett beszerzési, illetve el?állítási értéken szerepelnek a mérlegben, addig az adóalany jogosult azokat az alacsonyabb részértéken nyilvántartani (részleges értékvesztés) abban az esetben, amikor például a gazdasági eszköz tényleges értéke az avulásból ered? amortizációval csökkentett beszerzési, illetve el?állítási érték alá esik.

6 Az EStG 1990 2. §-ának (3) bekezdése szerint az adózó által valamely évben elért összes bevétel a pozitív és negatív bevételek egyenlege. Ha e m?velet elvégzése után veszteség mutatkozik, az az EStG 1990 10d. §-ának megfelelően az adózási eredmény meghatározásakor el?leg vagy veszteségelhatárolás formájában elszámolható más évek terhére.

7 Az 1992. február 25?i adóreformról szóló, 1992. évi törvénnyel (Steueränderungsgesetz 1992, BGBl. 1992 I, 297. o.) módosított EStG 1990 rendelkezései alapján a valamely t?ketársaságban fennálló részesedés részleges értékvesztése esetén a veszteségek adójogi

elszámolása eltér? volt az alapügy szerinti tényállás idején, attól függ?en, hogy Németországban vagy máshol letelepedett t?ketársaságról volt szó.

8 Ha a részesedés Németországban letelepedett t?ketársaságban állt fenn, az EStG 1990 2. §-ának (3) bekezdése alapján az adott adózási id?szakra jutó negatív bevétel – ideértve a részleges értékvesztést is – az adózó által elért bármilyen pozitív bevétellel szemben elszámolható volt.

9 Az EStG 1990 „Külföldi kapcsolattal rendelkező negatív bevételek” című 2a. §-a (1) és (2) bekezdésének értelmében kizárólag korlátozott mértékben lehetett figyelembe venni bizonyos külföldi származású negatív bevételeket:

„(1) Az a negatív bevétel, amely

1. [...]

2. valamely külföldi országban található ipari vagy kereskedelmi létesítményből származik;

3. a) valamely olyan jogi személyben fennálló, a társaság eszközeit képező részesedés alacsonyabb részürtékének figyelembevételéből származik, amelynek sem ügyvezetése, sem székhelye nem belföldön található (külföldi jogi személy), [...]

[...]

kizárólag ugyanezen államból származó ugyanilyen jellegű pozitív bevétellel szemben számolható el [...]; és az a 10d. § szerint sem csökkenthető. A nyereség csökkentését a negatív bevétellel kell egy tekintet alá venni. Amennyiben a negatív bevétel az első mondat alkalmazása alapján nem számolható el, az levonható az adózó által ugyanazon államban a későbbi adóévekben elért ugyanolyan jellegű pozitív bevételből [...].

(2) Az (1) bekezdés első mondatának 2. pontja nem alkalmazható, ha az adózó bizonyítja, hogy a negatív bevétel valamely külföldi államban található olyan ipari vagy kereskedelmi létesítményből származik, amelynek kizárólagos vagy majdnem kizárólagos célja kereskedelmi jellegű tevékenységek folytatása, amennyiben azok nem irányulnak idegenforgalmi vagy gazdasági eszközök bérbeadását szolgáló berendezések létrehozására vagy hasznosítására [...]; kereskedelmi jellegű tevékenységnek kell tekinteni az olyan t?ketársaság jegyzett t?kéjének legalább egy negyedét kitevő közvetlen részesedés fennállását, amelynek kizárólagos vagy majdnem kizárólagos célja a fent említett tevékenységek folytatása, valamint az ilyen részesedéshez kapcsolódó finanszírozást, ha a t?ketárságnak sem az ügyvezetése, sem a székhelye nem belföldön található. Az (1) bekezdés első mondatának 3. és 4. pontja nem alkalmazható, ha az adózó bizonyítja, hogy a jogi személy az alapítása óta vagy a negatív bevétel keletkezése szerinti adóévet megelőző öt évben és ezen időszak során teljesíti az első mondatban említett feltételeket.

[...]”

10 Az EStG 1990. 2a. §-ból az következik, hogy a részleges értékvesztésből eredő bevétel elszámolása kizárólag akkor lehetséges, ha a társaság a 2a. § (2) bekezdés szerinti, külföldről származó bevételt (ún. „aktív” bevételt) ér el, vagy ha legalább 25%-os részesedéssel rendelkezik valamely másik olyan külföldi társaságban, amely maga a 2a. § (2) bekezdése szerinti aktív bevételre tesz szert. Az idegenforgalomhoz kapcsolódó tevékenységek külföldön történő folytatása azonnal kizárja a veszteségek elszámolhatóságát.

11 A letelepedés helyének biztosításáról szóló, 1993. szeptember 13-ii törvénnyel

(Standortsicherungsgesetz, BGBl. 1993 I, 1569. o., a továbbiakban: StandOG) módosított KStG 1991 8b. §-ának (1) bekezdése alapján az részesedés értékesítése során keletkezett értéknövekedés az 1994-es adóévtől kezdődően mentes volt az adó alól.

12 Végül az adócsökkentésről szóló, 2000. október 23-i törvény (Steuersenkungsgesetz, BGBl. 2000 I., 1433. o.) módosította a KStG 1991 8b. §-ának (3) bekezdését. E rendelkezés módosított szövege rögzíti, hogy nem számolható el az eredménynek valamely részesedés részleges értékvesztéséből eredő csökkentése, függetlenül attól, hogy a részesedés Németországban vagy azon kívül letelepedett társaságban áll-e fenn.

Az alapeljárás és az elzeteres döntéshozatalra elterjesztett kérdés

13 Az 1995. március 6-án kötött szerződéssel az ITS-t, a Kaufhof-cégcsoportba (Kaufhof Holding AG) tartozó, idegenforgalmi tevékenységekkel foglalkozó társaságot átruházták a Rewére. Az 1995. november 3-án kötött egyesülési szerződés nyomán a Rewe az ITS egyetemes jogutódja lett.

14 Az ITS 1989-ben Kaufhof-Tourism Holdings BV (a továbbiakban: KTH) néven leányvállalatot alapított Hollandiában, amely társaságnak kizárólagos tulajdonosa volt. A KTH ugyanezen tagállamban létrehozta az International Tourism Investment Holdings BV társaságot, amelyben a részesedések 100%-ával rendelkezett. Ez utóbbi társaság továbbá megszerezte az Egyesült Királyságban letelepedett German Tourist Facilities Ltd társaság részesedéseinek 100%-át, valamint a Spanyolországban letelepedett Travelplan SA társaság 36%-át.

15 Az ITS az 1993-ra és 1994-re vonatkozó nyilvántartásaiban a holland leányvállalatában (KTH) fennálló részesedései után részleges értékvesztést, az unokavállalata Egyesült Királyságban és Spanyolországban letelepedett két leányvállalatának követeléseit illetően pedig értékmódosítást számolt el. Ezen rendkívüli ráfordítások összege az 1993. és 1994. adóévben meghaladta a 46 millió DEM-et.

16 A Finanzamt Köln-Mitte azonban nem ismerte el az adózás szempontjából működési ráfordításként ezen elszámolásokat, és a Rewe az 1993. és 1994. adóévre vonatkozó adóköteles nyereségének megállapítása szempontjából nem tekintette azokat negatív bevételnek, mivel úgy vélte, hogy a KTH-ban fennálló részesedésekhez kötődő ráfordítások elszámolása ellentétes az EStG 1990 2a §-ával. E hatóság következképpen adókötelezettséget módosító határozatot bocsátott ki, különösen a Rewe által ezen időszakokra fizetendő társasági adó tekintetében.

17 Mivel a Rewe úgy vélte, hogy igényt tarthat a Hollandiában, az Egyesült Királyságban és a Spanyolországban alapított társaságokhoz kötődő összes ráfordítás elszámolására, ennek érdekében keresetet nyújtott be a Finanzgericht Kölnhöz arra hivatkozva, hogy az EStG 1990 2a. § alkalmazása a közösségi joggal ellentétes hátrányos megkülönböztetést valósít meg.

18 E bíróság szerint az alapügy tényállásának megvalósulása idején alkalmazandó jogból az következik, hogy míg f. szabály szerint a Németországban letelepedett leányvállalatban fennálló részesedések értékvesztését adózási szempontból korlátozás nélkül figyelembe lehetett venni az anyavállalat működési ráfordításaiként ezen anyavállalat adóköteles nyereségének meghatározása során, addig a valamely másik országban letelepedett leányvállalatban fennálló részesedések értékvesztését kizárólag korlátozott esetekben lehetett ilyen szempontból figyelembe venni, nevezetesen akkor, ha az ezen másik államból származó pozitív bevétel kiegyenlítette az ezen értékvesztésből eredő negatív bevételt, vagy amikor teljesültek az EStG 1990 2a. §-a (2) bekezdésében rögzített, eltérést engedő szabályozás feltételei. E bíróság szerint ezért valószínű, hogy az EStG 1990 2a. §-a (1) bekezdése 3. pontjának a) alpontjából és (2) bekezdéséből eredő eltérő bánásmód ellentétes a közösségi joggal, és úgy véli, hogy nincs abban

a helyzetben, hogy megállapítsa az ezen eltérés igazolására alkalmas indokokat.

19 Ilyen körülmények között a Finanzgericht München felfüggesztette az eljárást, és elzeteres döntéshozatal céljából a következ? kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Akként kell?e együttesen értelmezni a [Szerz?dés] 52. cikkét [...], 58. cikkét, [...] 67–73. cikkét, valamint 73b. cikkét és az azt követ? cikkeket, hogy ezekkel ellentétes az olyan szabályozás – mint amilyen az alapügyben felmerül?, [...] az EStG 2a. §?a (1) bekezdése 3. pontjának a) alpontja, és (2) bekezdése –, amely korlátozza a Közösség más országaiban alapított leányvállalatokban fennálló részesedések értékvesztéséb?l ered? veszteségeknek az adózás szempontjából történ? azonnali levonását abban az esetben, ha e leányvállalatok a tagállami rendelkezésben meghatározott passzív tevékenységet folytatnak, és/vagy ha kizárólag az unokavállalatain keresztül végeznek a nemzeti rendelkezésekben meghatározott aktív tevékenységet, míg a belföldi leányvállalatokban fennálló részesedések értékvesztésének elszámolása ilyen korlátozások nélkül lehetséges?”

Az elzeteres döntéshozatalra elterjesztett kérdésr?l

20 A kérdést elterjeszt? bíróság a kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben felmerültek, ellentétes?e az EK?Szerz?désnek a letelepedés szabadságára és a t?ke szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseivel valamely tagállamnak azon szabályozása, amely az e tagállamban székhellyel rendelke? anyavállalatok tekintetében korlátozza a más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló részesedések bekövetkezett értékvesztéséb?l ered?en az e társaságot ért veszteségeknek az adózás szempontjából történ? levonhatóságát.

A Szerz?dés letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezéseinek értelmezésér?l

21 Elzeteresen emlékeztetni kell arra, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat alapján a közvetlen adók ugyan a tagállamok hatáskörébe tartoznak, azonban azok a közösségi jog tiszteletben tartásával kötelesek gyakorolni e hatáskörüket (lásd különösen a C?397/98. és C?410/98. sz., Metallgesellschaft és társai egyesített ügyben 2001. március 8?án hozott ítélet [EBHT 1998., I?1727. o.] 37. pontját, a C?446/03. sz., Marks & Spencer ügyben 2005. december 13?én hozott ítélet [EBHT 2005., I?10837. o.] 29. pontját, a C?196/04. sz., Cadbury Schweppes és Cadbury Schweppes Overseas ügyben 2006. szeptember 12?én hozott ítélet [EBHT 2006., I?8031. o.] 40. pontját és a C?524/04. sz., Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation ügyben 2007. március 13?án hozott ítélet [az EBHT?ban nem tették közzé] 25. pontját).

22 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Szerz?dés letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezéseinek hatálya alá tartoznak azon nemzeti rendelkezések, amelyek az érintett tagállam állampolgárának a valamely más tagállamban letelepedett társaság t?kéjében fennálló olyan részesedésre vonatkoznak, amely lehet?vé teszi számára, hogy irányítást biztosító befolyást gyakoroljon e társaság döntéseire, és meghatározza annak tevékenységét (lásd e tekintetben a C?251/98. sz. Baars?ügyben 2000. április 13?án hozott ítélet [EBHT 2000., I?2787. o.] 22. pontját, a C?436/00. sz., X és Y ügyben 2002. november 21?én hozott ítélet [EBHT 2002., I?10829. o.] 37. pontját, a fent hivatkozott Cadbury Schweppes és Cadbury Schweppes Overseas ügyben hozott ítélet 31. pontját és a fent hivatkozott Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation ügyben hozott ítélet 27. pontját).

23 Ez a helyzet abban az esetben, mint az alapügyben is, amikor valamely belföldi illet?ség? társaság, úgymint az ITS, 100%-os részesedéssel rendelkezik valamely más tagállamban letelepedett társaság t?kéjében. Ugyanis az, hogy az adózó 100%-os részesedéssel rendelkezik valamely más tagállamban székhellyel rendelke? társaság t?kéjében, ezen adózót vitathatatlanul

a Szerződés letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezéseinek hatálya alá vonja (a fent hivatkozott Baars-ügyben hozott ítélet 21. pontja).

24 Ezért azt kell megvizsgálni, hogy az olyan szabályozás, mint amilyen az alapügyben merült fel, ellentétes-e a Szerződés 52. és 58. cikkével.

25 A letelepedés szabadsága, amelyet az EK 43. cikk elismer a Közösség állampolgárai számára, és amely magában foglalja a jogot a gazdasági tevékenység önálló vállalkozóként történő megkezdésére és folytatására, vállalkozások alapítására és irányítására a letelepedés országának joga által a saját állampolgáraitra előírtakkal azonos feltételek szerint, az EK 48. cikknek megfelelően magában foglalja, hogy a valamely tagállam jogszabályai alapján létrehozott olyan társaságok, amelyek létesítő okirat szerinti székhelye, központi ügyvezetése vagy üzleti tevékenységének fő helye a Közösség területén található, jogosultak tevékenységüket az érintett tagállamban leányvállalat, fióktelep vagy képviselő útján gyakorolni (lásd különösen a C-307/97. sz., Saint-Gobain ZN ügyben 1999. szeptember 21-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-6161. o.] 35. pontját, a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítélet 35. pontját, valamint a C-471/04. sz., Keller Holding ügyben 2006. február 23-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-2107. o.] 29. pontját).

26 Ezenfelül még akkor is, ha a Szerződés letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezéseinek szövege szerint azok célja a nemzeti elbánásnak a fogadó tagállamban történő biztosítása, azok egyaránt kizárják, hogy a származási tagállam megakadályozza az állampolgára vagy a joga szerint alapított társaság számára, hogy valamely másik tagállamban letelepedjen (lásd a C-264/96. sz. ICI-ügyben 1998. július 16-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-4695. o.] 21. pontját, valamint a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítélet 31. pontját).

27 Az alapügyben felmerült szabályozás szerint a Németországban alapított leányvállalatokban fennálló részesedések értékvesztésének megfelelő vagyronvesztés azonnal és korlátozás nélkül csökkenti a Németországban teljes körű adókötelezettség alá tartozó anyavállalatok adóköteles nyereségét.

28 Ezzel szemben, amint az az EStG 1990 2a. §-ának (1) és (2) bekezdésből kitűnik, a valamely másik tagállamban letelepedett leányvállalatban fennálló részesedésből származó ugyanilyen jellegű veszteségek a Németországban teljes körű adókötelezettség alá tartozó anyavállalat számára kizárólag bizonyos, e társaság bevételeéhez kapcsolódó feltételek mellett vonhatók le, vagy akkor, ha e társaság leányvállalata ún. „aktív” tevékenységeket folytat.

29 Kétségtelen, hogy a Németországban székhellyel rendelkező anyavállalatnak a más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló részesedéseiből származó veszteségei abban az esetben vehetők figyelembe Németországban, ha a leányvállalatok a későbbiekben pozitív bevételre tesznek szert. Azonban a kellő mértékű pozitív bevétel elérése esetén is igaz, hogy az ilyen anyavállalat a Németországban letelepedett leányvállalatokkal rendelkező anyavállalattal ellentétben nem tudja azonnal elszámolni e veszteségeket, ami megfosztja a likviditási előny lehetőségét (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítélet 32. pontját).

30 Ebből következően kedvezőtlenebb a más tagállamban leányvállalattal, illetve unokavállalattal rendelkező Németországban székhellyel rendelkező anyavállalat adójogi helyzete, mint a Németországban található leányvállalattal és unokavállalattal rendelkező anyavállalat helyzete.

31 Az ilyen eltérő bánásmód adóhátrányt okoz azon Németországban letelepedett anyavállalatok számára, amelyek valamely másik tagállamban rendelkeznek leányvállalattal. Ezen eltérésre figyelemmel e bánásmód visszatérthatja az anyavállalatot attól, hogy tevékenységét más

tagállamokban székhellyel rendelkező leányvállalatokon, vagy közvetett leányvállalatokon keresztül gyakorolja (lásd e tekintetben a C-168/01. sz. Bosal-ügyben 2003. szeptember 18-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-9409. o.] 27. pontját).

32 A német kormány azonban eladja, hogy ezen eltérő bánásmód nem minősül a letelepedés szabadsága korlátozásának, amennyiben a Németországban letelepedett leányvállalat helyzete nem hasonló a valamely másik tagállamban letelepedett ilyen vállalat helyzetéhez. E kormány szerint a leányvállalatok az anyavállalatuktól független jogi személyek, amelyek a letelepedésük helye szerinti államban adókötelesek. A KTH-leányvállalat a Hollandiában adóköteles nyereségre vonatkozó bevallásában valószínűleg érvényesítette a veszteségeket. E kormány úgy véli, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság az anyavállalat letelepedési államaként nem kötelezhető arra, hogy a belföldi illetőségű anyavállalatot megillető jogálláshoz hasonló jogállást biztosítson a független külföldi leányvállalatok számára.

33 E tekintetben a főtanácsnok indítványának 21. pontjában írtakkal egyezően ki kell emelni, hogy az alapügyben felmerült eltérő adójogi bánásmód nem a leányvállalatok helyzetét érinti (aszerint, hogy azok Németországban telepedtek-e le, vagy sem), hanem az anyavállalatok helyzetét érinti aszerint, hogy rendelkeznek-e vagy sem más tagállamokban leányvállalatokkal.

34 Ami a leányvállalatokban fennálló részesedések bekövetkezett értékvesztéséből eredően az ilyen belföldi illetőségű anyavállalatokat ért veszteségeket illeti, elmondható, hogy ezen anyavállalatok hasonló helyzetben vannak, függetlenül attól, hogy Németországban vagy más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban rendelkeznek-e részesedéssel. Ugyanis e két esetben egyfelől az anyavállalatok viselik azt a veszteséget, amelynek levonását kérik, másfelől a leányvállalatok nyeresége nem adóköteles az anyavállalatoknál, függetlenül attól, hogy az Németországban valamely más tagállamban adóköteles leányvállalattól származik.

35 Ezért az e veszteségek valamely belföldi illetőségű anyavállalat általi levonhatóságának olyan korlátozása, amely kizárólag a külföldön fennálló részesedések értékvesztésére vonatkozik, nem tükröz attól függő objektív különbséget az anyavállalatok helyzetében, hogy leányvállalataik székhelye Németországban vagy valamely más tagállamban található.

36 A fentiekből következően az alapügyben felmerült szabályozásból eredő eltérő adójogi szabályozás és az abból következő, a valamely más tagállamban letelepedett leányvállalattal rendelkező, Németországban székhellyel rendelkező anyavállalatok számára adózási szempontból hátrányos helyzet alkalmas arra, hogy korlátozza a letelepedés szabadságának a társaságok általi gyakorlását azzal, hogy visszatartja e társaságokat attól, hogy valamely más tagállamban leányvállalatot alapítsanak, szerezzenek meg vagy tartsanak fenn. Ily módon e szabályozás megvalósítja a letelepedés szabadságának a Szerződés 52. és 58. cikke szerinti korlátozását.

37 A letelepedés szabadságának ilyen korlátozása kizárólag akkor engedhető meg, ha az a Szerződéssel összeegyeztethető jogos célt szolgál, és azt nyomós közérdek igazolja. Azonban ebben az esetben is szükséges, hogy alkalmas legyen az elérni kívánt cél megvalósításának biztosítására, és ne lépje túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket (lásd különösen a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítélet 35. pontját és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, valamint a Cadbury Schweppes és Cadbury Schweppes Overseas ügyben hozott ítélet 47. pontját).

38 A német kormány szerint a Németországban székhellyel rendelkező anyavállalat tekintetében mindenképpen igazolt a más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló részesedések bekövetkezett értékvesztéséből eredően e társaságot ért veszteségek adózás szempontból történő levonhatóságának abban álló korlátozása, hogy kizárólag a más

tagállamokból származó ugyanolyan jelleg? pozitív bevételhez kötik a külföldr?l származó veszteségeknek az adózás szempontjából történ? figyelembevételét. E tekintetben a német kormány számos érvre hivatkozik, amelyek a f?tanácsnok indítványának 24. pontjában foglaltakkal egyez?en lényegében a következ? igazoló indokokban foglalhatók össze.

39 El?ször is azzal, hogy a német kormány különösen a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítéletre utal, amelyben a Bíróság figyelembe vette az egyes tagállamok között megosztott adóztatási joghatóság egyensúlyának elvét, el?ször a társaságok nyereségének adóztatására vonatkozó jog és azok veszteségének elszámolására vonatkozó kötelezettség szimmetriájának szabályára alapított igazoló indokra hivatkozik. E kormány el?adja, hogy a német adóhatóságoknak a Németországban székhellyel rendelkező anyavállalattal szemben alkalmazott adójogi bánásmód keretében nem szabad figyelembe venniük a valamely másik tagállamban letelepedett leányvállalat tevékenységéhez kapcsolódó veszteségeket, mivel nem jogosultak ezen leányvállalat nyereségének megadóztatására.

40 Ezen érvelésnek nem lehet helyt adni.

41 Amint azt a f?tanácsnok az indítványának 32. pontjában kiemelte, rögzíteni kell, hogy milyen jelent?séget kell tulajdonítani az adóztatási joghatóság tagállamok közötti megosztásának egyensúlyához f?z?d? jogos követelménynek. Különösen azt kell hangsúlyozni, hogy a Bíróság a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítéletében kizárólag két másik, a veszteségek kétszeres elszámolásának és az adóelkerülésnek a kockázatán alapuló indokokkal összefüggésben fogadta el ezen igazolást (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítélet 43. és 51. pontját).

42 E tekintetben el kell ismerni, hogy kétségtelenül léteznek olyan magatartások, amelyek alkalmasak arra, hogy veszélyeztessék a tagállamoknak a területükön végzett tevékenységek tekintetében gyakorolt adóztatási joghatóságát, és így sértsék a tagállamok között megosztott adóztatási jog egyensúlyát (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítélet 46. pontját), amely magatartások igazolhatják a letelepedés szabadságának korlátozását (lásd a fent hivatkozott Cadbury Schweppes és Cadbury Schweppes Overseas ügyben hozott ítélet 55. és 56. pontját). A Bíróság ily módon kimondta, hogy jelent?sen veszélyezteti a tagállamok között megosztott adóztatási joghatóság egyensúlyát az, ha a társaságok választhatnak, hogy az illet?ségük szerinti vagy más tagállamban számolják el a veszteségüket, mivel az átadott veszteségek következtében az adóalap legfeljebb az átruházott veszteségek összegéig az első államban növekszik, míg a másodikban csökken.

43 Azonban a belföldi illet?ség? anyavállalatokkal szemben aszerint alkalmazott eltér? bánásmód, hogy rendelkeznek?e, vagy sem, külföldi leányvállalattal, nem igazolható egyszer?en azzal a ténnyel, hogy úgy döntöttek, más tagállamban végeznek gazdasági tevékenységet, amelynek területén az érintett állam nem gyakorolhatja adóztatási joghatóságát. Önmagában a tagállamok között megosztott adóztatási joghatóság egyensúlyára alapított érv tehát nem igazolja valamely tagállam azon gyakorlatát, amely alapján rendszeresen megtagadja valamely adóelőny biztosítását a belföldi illet?ség? anyavállalat részére azon indokkal, hogy az nemzetközileg fejt ki gazdasági tevékenységet, ami pedig nem keletkeztet közvetlenül az ezen államot megillet? adóbevételeket.

44 A Bíróság egyébként fontosnak tartja megjegyezni, hogy a Németországban alapított leányvállalatokban fennálló részesedések bekövetkezett értékvesztéséb?l ered?en az anyavállalatot ért veszteségek még akkor is elszámolhatók a pozitív bevételekkel szemben, ha e leányvállalatok az érintett adóévben nem értek el adóköteles nyereséget.

45 Másodsorban a német kormány el?adja, hogy az alapügyben felmerült szabályozás

szükséges annak megakadályozásához, hogy az anyavállalatok a külföldön bekövetkezett veszteségek kétszeres figyelembevételével többszörös adóelnyire tegyenek szert.

46 Ezen érv az alapügy szempontjából irreleváns.

47 Ugyanis, bár el kell ismerni, hogy a tagállamoknak fel kell tudniuk lépni a veszteségek kétszeres elszámolásának kockázatával szemben (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítélet 47. pontját), hangsúlyozni kell, hogy az alapügyben keletkezett veszteségek, amint azt a f?tanácsnok az indítványának 37. és 38. pontjában kifejtette, nem hasonlóak a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben felmerült, a leányvállalatok anyavállalata által az adóköteles nyereségének csökkentése érdekében figyelembe venni kért, e leányvállalatok külföldön felmerül? veszteségeihez.

48 Az alapügyben a külföldi leányvállalatokban fennálló részesedések értékének csökkenése miatt érte veszteség az anyavállalatot. Ezen, a részesedések alacsonyabb részértékére vonatkozó értékvesztést kizárólag az anyavállalatnál kell figyelembe venni, és adózási szempontból a leányvállalatokat ért veszteségt?l elkülönül? elbírálás alá esik. Semmiképpen nem lehet ugyanazon veszteségek kétszeres elszámolásának tekinteni az egyfel?l a leányvállalatokat ért veszteségek, másfel?l pedig az anyavállalatot ért veszteségek ilyen elkülönül? figyelembevételét.

49 A Bíróság az Európai Közösségek Bizottsága által a tárgyaláson kifejtettekhez hasonlóan hangsúlyozni kívánja, hogy a Németországban letelepedett, ugyanezen tagállamban leányvállalatokkal rendelke? anyavállalat anélkül vonhatja le az adóköteles nyereségéb?l a belföldi illet?ség? leányvállalatokban fennálló részesedések részleges értékvesztését, hogy ez utóbbiak ki lennének zárva abból, hogy a Németországban történ? adózás során felhasználják saját veszteségüket.

50 Harmadsorban a német kormány szerint az alapügyben felmerült szabályozás küzdeni kíván az adóelkerülés azon különös formájával szemben, amely szerint különösen a Németországban letelepedett azon anyavállalatok, amelyek az idegenforgalom területén tevékenykednek, leányvállalatoknak más tagállamokban történ? alapításával ezen államokba csoportosítják át a tipikusan veszteségeket termel? tevékenységeket azzal a kizárólagos céllal, hogy Németországban csökkentsék az adóköteles nyereségüket. E kormány a tárgyaláson ehhez hozzáf?zte, hogy szerinte indokolt lenne rugalmasabbá tenni a Bíróságnak az e területre vonatkozó ítélkezési gyakorlatát, mivel számára túlságosan korlátozónak t?nik az egyértelm?en mesterséges képz?dmények elleni küzdelem kifejezett céljának követelménye. Úgy véli, hogy nélkülözhetetlen annak biztosítása a tagállamok számára, hogy az adóelkerülés elleni küzdelemben általános elvi intézkedéseket hozzanak, valamint absztrakt és tipikus eseteken alapuló általános szabályokat fogadjanak el.

51 E tekintetben elenged? annyit megjegyezni, hogy pusztán az a körülmény, hogy az olyan gazdasági ágazatban, mint az idegenforgalom, valamely tagállam adóhatóságai az e tagállamban székhellyel rendelke? anyavállalatok külföldi leányvállalatainál keletkezett jelent?s mérték? és tartós veszteségeket tárnak fel, nem elenged? annak megállapításához, hogy egyértelm?en mesterséges képz?dményeket hoztak létre abból a célból, hogy azok a más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló részesedésekben bekövetkezett értékvesztés címén veszteséget termeljenek (az egyértelm?en mesterséges képz?dmények elleni küzdelem kifejezett céljának követelményét illet?en lásd a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítélet 57. pontját, valamint a fent hivatkozott Cadbury Schweppes és Cadbury Schweppes Overseas ügyben hozott ítélet 51. pontját).

52 A jelen ügyben az olyan szabályt, mint az EStG 1990 2a. §?a (1) bekezdése 3. pontjának a) alpontja, amely a részesedések alacsonyabb részértéke elszámolásának összes típusára

általában vonatkozik abban az esetben, ha a Németországban letelepedett anyavállalatok leányvállalatait bármely okból más tagállamokban alapították, nem lehet úgy tekinteni, hogy az általa elérni kívánt cél eléréséhez szükséges mérték túllépése nélkül az adóelkerülés kockázatával igazolható. Ugyanis e rendelkezésnek nem kifejezett célja, hogy kizárja a német adójog megkerülésére irányuló, egyértelműen mesterséges képződményeket az adóellenőrzési igénybevételének lehetőségeiből, hanem általában minden olyan helyzetre vonatkozik, amikor a leányvállalatokat bármely okból Németországon kívül alapították. Márpedig valamely társaságnak e tagállamon kívüli letelepedése önmagában nem jár adóelkerüléssel, mivel e társaság mindenképpen a letelepedésének helye szerinti állam adójogszabályai alá tartozik.

53 Ugyanígy, mivel az EStG 1990 2a. §-ának (2) bekezdése kizárja az általa felsorolt ún. „aktív” és különösen az idegenforgalommal kapcsolatos berendezések létrehozására, illetve használatára vonatkozó tevékenységeket, az túllépi a visszaélés elleni küzdelemhez szükséges mértéket. Az adóelkerülések elleni küzdelemmel nem igazolható az, hogy míg a kereskedelmi jellegű tevékenységek folytatása céljából külföldön alapított ipari vagy kereskedelmi létesítményből származó negatív bevételek fő szabályként korlátozás nélkül elszámolhatók a pozitív bevételekkel szemben, az idegenforgalom területén tevékenykedő létesítmények esetén a pozitív bevételekkel szembeni elszámolhatóság számos feltételtől függ.

54 Negyedsorban megalapozatlan a német kormány arra vonatkozó hivatkozása az alapügyben felmerült szabályozás igazolása érdekében, hogy szükséges biztosítani a külföldön teljesített ügyletekre vonatkozó adóellenőrzések hatékonyságát.

55 Ugyanis az adóellenőrzések hatékonysága felhatalmazza a tagállamokat olyan intézkedések alkalmazására, amelyek lehetővé teszik a külföldi leányvállalatok tőkéjében fennálló részesedések címén ezen államban levonható összegek egyértelmű és pontos ellenőrzését (lásd e tekintetben a C-250/95. sz., Futura Participations és Singer ügyben 1997. május 15-én hozott ítélet 31. pontját [EBHT 1997., I-2471. o.] és a C-55/98. sz. Vestergaard-ügyben 1999. október 28-án hozott ítélet [EBHT 1999., I-7641. o.] 23. pontját), ez azonban nem igazolhatja azt, hogy a fenti tagállam eltérő feltételektől tegye függővé e levonás lehetőségét aszerint, hogy a részesedések ezen vagy más tagállamokban letelepedett leányvállalatban találhatók-e.

56 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok hivatkozhatnak a tagállamok illetékes hatóságainak a közvetlen adóztatás területén történő kölcsönös segítségnyújtásáról szóló, 1977. december 19-én 77/799/EGK tanácsi irányelvre (HL L 336., 15. o.; magyar nyelvű különkiadás: 9. fejezet, 1. kötet., 63. o.) annak érdekében, hogy valamennyi olyan információt megkapjanak valamely másik tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságától, amely lehetővé teszi számukra a társasági adó helyes megállapítását.

57 Ezenfelül, ami a német kormány azon érvét illeti, miszerint a külföldi műveletek ellenőrzése még a másik tagállam hatóságaival való együttműködés esetén is gyakran jelentős nehézségekbe ütközik, elegendő azt kiemelni, hogy az érintett adóhatóságok magától az anyavállalattól is követelhetnek olyan bizonyítékokat, amelyeket szükségesnek ítélnék annak megítéléséhez, hogy indokolt-e, vagy sem, a más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló részesedések értékvesztéséből eredő veszteségek levonásának biztosítása (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Vestergaard-ügyben hozott ítélet 26. pontját).

58 E lehetőség különösen hasznos lehet az olyan esetben, mint amilyen az alapügy háttérét képezi, amelyben olyan anyavállalatról van szó, amely feltehetően közvetlenül a külföldi leányvállalataitól is be tudja szerezni az összes szükséges iratot. Ráadásul a más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló részesedések értékvesztéséből eredő veszteségek meghatározásának nehézségei semmilyen esetben sem igazolhatják a letelepedés szabadságának bármely korlátozását (lásd e tekintetben a C-334/02. sz., Bizottság kontra

Franciaország ügyben 2004. március 4-én hozott ítélet [EBHT 2004., I?2229. o.] 29. pontját és a C?319/02. sz. Manninen-ügyben 2004. szeptember 7-én hozott ítélet [EBHT 2004., I?7477. o.] 54. pontját).

59 Ötödsorban, a német kormány a Németországban letelepedett, más tagállamokban alapított leányvállalatokban fennálló részesedéssel rendelkező anyavállalatokat ért adóhátrány igazolására el?adja, hogy az adórendszer egységessége biztosításának szükségessége objektíve igazolja az alapügyben felmerült szabályozást. Az e kormány által el?adott érvek közül lényegében az adóztatás koherenciája meg?rzésének szükségességére és a területi adóztatás elvének tiszteletben tartására vonatkozó két érv kapcsolható ezen igazoláshoz.

60 Az adórendszer koherenciája meg?rzésének szükségességét illetően a német kormány el?ször is el?adja, hogy különösen a kett?s adóztatás elkerülése céljából a Holland Királysággal, vagyis a Rewe leányvállalata, a KTH letelepedési helye szerinti állammal kötött egyezmény értelmében az ezen államban letelepedett leányvállalatok által fizetett osztalék Németországban mentes az adó alól. Ennélfogva úgy következetes, ha a Németországban székhellyel rendelkező anyavállalatokat nem illeti meg a külföldi leányvállalataikhoz kötődő veszteségekből származó el?ny.

61 E tekintetben nem fogadható el a német kormány által hivatkozott, a nemzeti adórendszer koherenciájának meg?rzésére alapított érv, amennyiben az olyan veszteségek, amilyenek az alapügyben is felmerültek, abban az esetben is elszámolhatók Németországban, ha a külföldi leányvállalat az EStG 1990 2a. §?a (2) bekezdése szerinti ún. „aktív” tevékenységet folytat, jöllehet ezen esetben az ilyen leányvállalat által fizetett osztalék a kett?s adóztatás megelőzésére irányuló egyezmények alapján nem kevésbé mentes az adó alól.

62 Emellett, ami az alapügyben felmerült szabályozás által bevezetett nemzeti adózási rendszer koherenciája meg?rzésének szükségességét illeti, amelyet a német kormány szerint a fenti egyezmények biztosítanak, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság a C?204/90. sz. Bachmann-ügyben 1992. január 28-án hozott ítélet (EBHT 1992., I?249. o.) 28. pontjában és a C?300/90. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben ugyanezen a napon hozott ítélet (EBHT 1992., I?305. o.) 21. pontjában elismerte, hogy az adórendszer koherenciájának meg?rzése igazolhatja a Szerződés által biztosított alapvető szabadságok gyakorlásának korlátozását. Az ilyen igazolásra alapított érvek azonban kizárólag akkor helytállóak, ha közvetlen kapcsolat állapítható meg az adott adóelőny és az ezen előnynek valamely meghatározott adóteherrel történő kiegyenlítése között (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Keller Holding ügyben hozott ítélet 40. pontját és a Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation ügyben hozott ítélet 68. pontját).

63 A felmerült nemzeti szabályozás vizsgálatából azonban az következik, hogy az olyan, Németországban teljes körű adókötelezettség alá tartozó anyavállalatok, amelyek ugyanezen államban letelepedett leányvállalatokban rendelkeznek részesedéssel, jogosultak mind az ezen leányvállalatokban fennálló részesedések részleges értékvesztéséből eredő veszteségek azonnali levonására, mind az osztalékok adómentességére. Ezzel szemben még akkor is, ha a Németországban teljes körű adókötelezettség alá tartozó anyavállalat által a Hollandiában letelepedett leányvállalatától kapott osztalék szintén adómentes a kett?s adóztatás elkerüléséről szóló egyezmény alapján, az ezen leányvállalatban fennálló részesedések részleges értékvesztéséből eredő veszteségek levonása korlátokba ütközik.

64 Mivel a német kormány nem bizonyította, hogy kapcsolat áll fenn a leányvállalatokban fennálló részesedések részleges értékvesztéséből eredő veszteségek belföldi illetőségű anyavállalat általi levonhatósága és e leányvállalatoktól kapott osztalék adómentessége között, nem lehet helyt adni azon érvnek, miszerint a német adórendszer koherenciája meg?rzésének szükségessége igazolja a külföldi leányvállalatokhoz kötődő veszteségekből származó előnynek a

Németországban székhellyel rendelkező anyavállalatától azon okból történő megtagadását, hogy az osztalékot fizeti? leányvállalatok a kettős adóztatás elkerülésére?l szóló egyezmények alapján Németországban mentesek az adó alól.

65 A német kormány másodsorban el?adja, hogy a részesedések átruházása során keletkezett értéknövekedésnek a KStG 1991 – a letelepedési hely biztosításáról szóló törvénnyel módosított – 8b. §-a (2) bekezdésében kimondott adómentessége biztosítja a szóban forgó rendelkezés adózási koherenciáját.

66 A Bíróság a nemzeti bírósággal egyez?en el?ször is fontosnak tartja azt hangsúlyozni, hogy ezen adómentesség első ízben az 1994-es adóévre volt alkalmazandó, és így az nem vonatkozik az alapügyben folyó eljárásban érintett első adózási időszakra.

67 Másodsorban, meg kell állapítani, hogy az alapügyben felmerültekhez hasonló veszteségek levonására vonatkozó tilalom azonnal érvényesül a külföldi leányvállalatokkal rendelkező belföldi illet?ség? anyavállalatok adóköteles eredményének megállapítása során. Ezért az a tény, hogy az átruházás során keletkezett értéknövekedés adómentessége kés?bbiekben igénybe vehető abban az esetben, ha megfelelő összeg? nyereség áll rendelkezésre, nem tekinthető olyan, az adóztatás koherenciáján alapuló megfontolásnak, amely igazolhatja a külföldi leányvállalatokban részesedéssel rendelkező anyavállalatokat ért veszteségek azonnali levonásának megtagadását.

68 Ami utolsósorban a Bíróság fent hivatkozott Futura Participations és Singer ügyben hozott ítéletének 22. pontjában elismert területiség elvét illeti, ki kell emelni, hogy ezen elv még kevésbé igazolja az alapügyben felmerült nemzeti szabályozást.

69 Kétségtelen, hogy az felel meg ezen elvnek, ha az anyavállalat letelepedésének helye szerinti tagállam a belföldi illet?ség? társaságoknak a világszinten elért teljes nyereségét, a külföldi illet?ség? leányvállalatoknak pedig kizárólag az általuk e tagállam területén végzett tevékenységekből származó nyereségét adóztatja meg (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítélet 39. pontját). Azonban ezen elv önmagában nem igazolja azt, hogy az anyavállalat illet?ségének helye szerinti állam azon indokból tagadjon meg valamely el?nyt e társaságtól, hogy a tagállam nem adóztatja meg a külföldi illet?ség? leányvállalatai jövedelmét (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Marks & Spencer ügyben hozott ítélet 40. pontját). Amint azt a f?tanácsnok az indítványának 49. pontjában kiemelte, ezen elvnek az a szerepe, hogy meghonosítsa a közösségi jog alkalmazásában a tagállamok adóztatási joghatóságai korlátainak figyelembevételét. A jelen ügyben azonban a Rewe által követelt első ny biztosítása nem kérd?jelezi meg az egymással verseng? adóztatási joghatóságok gyakorlását. Az első ny biztosítása az olyan, Németországban székhellyel rendelkező anyavállalatokra vonatkozik, amelyek ezen helyzetüknél fogva teljes kör? adókötelezettséggel rendelkeznek e tagállamban. Következésképpen a szóban forgó rendelkezést nem lehet a területiség elve alkalmazásának tekinteni.

70 Tekintettel valamennyi fenti megfontolásra, a kérdést el?terjeszt? bíróság részére azt a választ kell adni, hogy olyan körülmények között, mint amilyenek az alapügyben merültek fel, azaz olyan anyavállalat esetében, amely valamely külföldi illet?ség? leányvállalatban olyan részesedéssel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára, hogy irányítást biztosító befolyást gyakoroljon e külföldi leányvállalat döntései felett és meghatározza annak tevékenységét, ellentétes a Szerződés 52. és 58. cikkével valamely tagállam olyan szabályozása, amely az ezen államban székhellyel rendelkező anyavállalatok tekintetében korlátozza a más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló részesedésekben bekövetkezett értékvesztésből ered?en az első bbi társaságot ért veszteségek adózás szempontjából történ? levonhatóságát.

A Szerződés t?ke szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseinek értelmezéséről

71 Mivel az olyan szabályozás, mint amilyen alapügyben felmerült, ellentétes a Szerződésnek és az EGT-megállapodásnak a letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezéseivel, nem szükséges annak vizsgálata, hogy e szabályozás szintén ellentétes-e a Szerződésnek a tőke szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseivel (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Keller Holding ügyben hozott ítélet 51. pontját).

A költségekről

72 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

Olyan körülmények között, mint amilyenek az alapügyben felmerültek, azaz olyan anyavállalat esetében, amely valamely külföldi illetőségű leányvállalatban olyan részesedéssel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára, hogy irányítást biztosító befolyást gyakoroljon e külföldi leányvállalat döntései felett és meghatározza annak tevékenységét, ellentétes az EK-Szerződés 52. (jelenleg, módosítást követően EK 43. cikk) és 58. cikkével (jelenleg EK 48. cikk) valamely tagállam olyan szabályozása, amely az ezen államban székhellyel rendelkező anyavállalatok tekintetében korlátozza a más tagállamokban letelepedett leányvállalatokban fennálló részesedésekben bekövetkezett értékvesztésből eredően az előbbi társaságot ért veszteségek adózás szempontjából történő levonhatóságát.

Aláírások

* Az eljárás nyelve: német.